

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging
Zelfevaluatie & visitatieverslag

Naam school	RSG Wolfsbos locatie Dikkenberg
Adres	Wolfsbosstraat 7
Postcode en plaats	7905 BZ Hoogeveen
E-mailadres school	Dikkenberg@wolfsbos.nl
Telefoonnummer school	0528-265357
Bestuurder(s)	Dries Koster
Leidinggevende school	Directeur Onderwijs: Krijn Houwing Teamleider: Arie Drenth
Daltoncoördinator(en)	Alie Visser
Aantal groepen	9
Aantal kinderen	Ongeveer 100
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	13
In bezit van daltoncertificaat	7
Bezig met daltoncursus	1
Nevenvestigingen	Ja: Harm Smeenge en Meander
Stand van zaken inspectie	
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Lid 6.	
Lid 7.	
Lid 8.	
Lid 9.	
Datum visitatie	24 maart 2021

Soort visitatie	1e licentie-aanvraag
(besluit vorige visitatie)	nvt
1e licentieaanvraag	ja
Licentieverlenging	nee
Versnelde visitatie licentieverlenging	nee
Visitatie na bezwaarprocedure	nee

1 Zelfreflectie

1.0 Aanleiding visitatie

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

Eind 2016 is in het MT een discussie gestart t.a.v. daltononderwijs. Tijdens een plenair overleg in maart 2017 is aan het team voorgelegd hoe 'onze bedoeling' en de verschillende ontwikkelingen binnen ons onderwijs (LOB, vernieuwingen vmbo, flexibilisering, krimp) samen kunnen komen onder een paraplu van het daltononderwijs. Binnen de sector is afgesproken dat we ons in het schooljaar 2017-2018 verder gaan oriënteren op het eventueel daltoniseren van ons onderwijs. Er is vervolgens een stuurgroep Dalton samengesteld, waarbij Johan Keijzer als daltoncoach ondersteuning biedt. De stuurgroep heeft het proces bewaakt, zoals afgesproken met het team, en invulling gegeven aan de centrale studiedagen.

Tijdens de vijf studiedagen is op verschillende manieren aandacht besteed aan de kennisverbreding van het daltononderwijs en de vijf pijlers hiervan. Er zijn daltonscholen binnen het VO bezocht om te onderzoeken welke aspecten van het daltononderwijs bij onze sector passen. Ook hebben er contacten plaatsgevonden met het PO en zijn ervaringen uitgewisseld. Docenten hebben middels collegiale consultatie ervaren hoe er bij de verschillende lessen al met de daltonpijlers wordt gewerkt en waar nog aan gewerkt dient te worden.

Tijdens de laatste studiedag, vrijdag 23 februari 2018, heeft het gezamenlijk docententeam van Harm Smeenge, Dikkenberg en De Meander zich in grote meerderheid positief uitgelaten over het verdere daltoniseren van ons onderwijs.

In het schooljaar 2018/2019 is de daltonontwikkeling verdergegaan. Dit doormiddel van studiedagen met als thema Dalton. Ook heeft de eerste groep docenten onder leiding van Johan de Keijzer een certificeringstraject gevolgd. In april heeft klas 1 een pilot gedraaid met twee Daltonuren per dag gedurende twee weken.

Naar aanleiding van deze pilot zijn er ontwikkelpunten gekomen en daar is iedereen in de vaksectie mee aan de slag gegaan.

De Daltonontwikkelgroep heeft in de loop van het jaar meer contact gezocht met de Daltonvereniging en de coördinatoren hebben meegedaan aan een visitatie. Op basis van deze bevindingen zijn er adviezen uitgebracht naar het MT /docenten en directie.

Schooljaar 2019/2020. In dit schooljaar is er een nieuwe groep docenten die het certificeringstraject heeft gevolgd bij Johan Keijzer. Tijdens de studiedagen wordt weer ingehaakt op de ervaringen van gecertificeerde docenten. Alle docenten nemen deel aan twee workshops georganiseerd door de gecertificeerde docenten. Om de betrokkenheid ten aanzien van Dalton te vergroten zijn alle docenten ingedeeld bij een werkgroep. Deze werkgroepen hebben verschillende thema's en proberen geheel op eigen wijze Dalton zichtbaar te maken en de betrokkenheid van docent/teamleider en OOP te vergroten.

In de onderbouw draaien we inmiddels met reguliere daltonuren in het rooster.

Schooljaar 20/21 is er een derde groep docenten begonnen met de certificering en deze wordt samen met Johan en de coördinatoren Harm Smeenge en Dikkenberg verzorgd. De bedoeling is om scholing van docenten en personeel in de toekomst zelf te verzorgen. Hiervoor willen de coördinatoren een training volgen.

Alle leerjaren krijgen nu daltonuren aangeboden. De lessentabel is aangepast en bijna alle vakken hebben een uur ingeleverd om er een daltonuur van te maken. Gedurende dit jaar zijn er aanpassingen geweest dit te optimaliseren.

In het huidige schoolplan wordt Dalton beschreven. Er wordt verwezen naar de zelfevaluaties van de verschillende locaties en de geplande visitatie door de NDV.

We zijn een Daltonschool in oprichting en we zijn nog steeds zoekende naar de juiste lijnen en de onderlinge verbinding met de drie locaties. Voorop staat dat Dalton door de hele school zichtbaar moet zijn en dat iedereen erbij betrokken is.

Visitatieteam

Wat zien we terug?

We herkennen het proces dat hierboven beschreven staat uit de gesprekken met het bestuur, de schoolleiding, de medewerkers, de leerlingen en hun ouders.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

school

Pedagogisch

- Leerlingen krijgen de vrijheid om zichzelf te ontwikkelen binnen hun eigen kunnen op hun eigen niveau onder begeleiding van docent en Zorgteam.
- Er wordt rekening gehouden met sociaal emotionele problematiek. Leerlingen hebben de vrijheid om zichzelf te zijn en dragen verantwoordelijkheid voor hun eigen persoonlijke ontwikkeling.
- Laagdrempelig en wederzijds vertrouwen zijn daarbij de voorwaarden.
- Elke leerling kan bij elke docent terecht wanneer dit nodig is (de leerling moet zich veilig voelen om problemen bespreekbaar te maken).
- Mentoren, Ambulant Begeleiders, docente, SOVA-trainingen stimuleren dit proces.

(Vak)didactisch

- Binnen het huidige lesaanbod bestaat er een verscheidenheid in aanpak met betrekking tot vrijheid en verantwoordelijkheid.
- Docenten hebben binnen hun vakgebied een grote mate van zelfstandigheid.
- Binnen de vakken vindt differentiatie op niveau plaats.
- Leerlingen werken op hun eigen tempo en niveau richting het examen.
- Bij veel vakken werken de leerlingen met planners: de leerling draagt zelf de verantwoordelijkheid, waarbij de docenten de leerling coachen.
- Binnen de Daltonuren krijgen de leerlingen de mogelijkheid om zichzelf in te schrijven voor een vak naar keuze op basis van verdieping en verbreding.
- Leerlingen dragen hun eigen verantwoordelijkheid bij de keuze van de invulling van deze Daltonuren.
- Wanneer een leerling achterstanden heeft voor bepaalde vakken kan de mentor, in overleg met de desbetreffende leerling, ervoor kiezen om de leerling in te schrijven voor desbetreffende vakken.
- Tijdens de Dalton uur kunnen leerlingen RT krijgen.
- In de bovenbouw kunnen de leerlingen zich ook inschrijven voor extra hulp en practica.
- Op vrijdagmiddag kunnen de leerlingen kiezen voor Vrijdagmiddag-activiteit (VMA). Leerlingen kunnen dan kiezen voor activiteiten als bijvoorbeeld: zwemmen / voetbal/ toneel/ zelfverdediging/

Ontwikkelpunten:

- Gezamenlijk zorg dragen voor Dalton. Het mag niet van individuele docenten afhankelijk zijn.
- Leerlingen betrekken bij Dalton, door de leerlingen vanuit de kernwaarden aan te spreken.

Reactie visitatieteam

Wat jullie hierboven beschrijven wat het pedagogisch klimaat betreft wordt bevestigd door de ouders die we hebben gesproken. Ouders benoemen en waarderen het pedagogisch klimaat op Dikkenberg. Een vader zegt over zijn kind: 'Hij groeit door de kleine dingen als even ergens een boodschap doen. Hij krijgt kleine stukjes verantwoordelijkheid. Hij doet het hier heel goed! (dit was op basisschool met Jenaplan niet zo!). Zoon gaat met veel plezier naar school! Dit heb ik al jaren niet gezien.' Een andere ouder over haar dochter in de 3e klas: 'We dachten eerst dat dit niet goed zou komen. Voor onze dochter is het lastig om keuzes te maken. Maar..... hier zien we dat het [leren omgaan met keuzes maken, red.] haar op een hele langzame manier wordt aangeleerd. Dit pakt erg goed uit. Ze zit inmiddels in klas 3 en ze kan het!'

De leerlingen geven aan dat er daltonuren bij zijn gekomen in het rooster. Tijdens de daltonuren kunnen zij extra uitleg vragen en achterstanden wegwerken. Ook kan er gekozen worden voor iets anders, zoals een creatieve opdracht. De leerlingen geven aan dat ze veel mogelijkheden zien voor de daltonuren: '[je kunt] best wel veel: inhalen van een bepaald vak, kijken naar Duitse filmpjes plus extra uitleg. Bij Ineke kleuren, knutselen, ontspannen. Achterstanden bijwerken als je dat wilt.'

De leerlingen vertellen dat er voor veel vakken een jaarplanner is. In de onderbouw wordt gewerkt met een weekplanner. De leerlingen kunnen op eigen initiatief de mentor vragen om te helpen met de planning. Een mooie volgende stap zou kunnen zijn om de gesprekken met de leerlingen te structureren. Organiseer wekelijks/tweewekelijks of maandelijks een gesprek tussen de leerling en mentor, waarbij de leerling ondersteuning krijgt bij het plannen van het werk. Ook de keuze voor de vrijdagmiddagactiviteiten kan onderwerp van gesprek worden tijdens dit gesprek.

We herkennen de zorg die wordt uitgesproken in de zelfevaluatie met betrekking tot het draagvlak voor daltononderwijs. Niet alle docenten zijn en/of worden betrokken bij de daltonontwikkeling. Uit het gesprek met de docenten: 'Het is wat afwachtend. [...] We komen niet bij de kern. We doen wat we deden. We missen de daltonkracht, de intentie om tot goed daltononderwijs te komen.' In het gesprek met de schoolleiding en de daltonontwikkelgroep wordt benoemd dat de ontwikkelgroep de schoolleiding hard nodig heeft bij de ontwikkeling van daltononderwijs en het betrekken van alle collega's bij de daltonontwikkeling.

1.2 Zelfstandigheid

school

- Onze leerlingen komen in samenspraak met de docent tot hun lesdoelen
- We stimuleren de leerlingen om elkaar te helpen, indien nodig is de docent uiteraard beschikbaar om de hulpvraag te beantwoorden.
- Leerlingen gebruiken vaak weekplanners als hulpmiddel. Kunnen ze niet verder met de lesstof, dan kunnen ze de samenwerking zoeken met medeleerlingen om zich de stof eigen te maken. De leerlingen hebben de mogelijkheid om het gemaakte werk zelfstandig na te kijken. Dit verschilt per vak.
- De leerlingen worden veelal gestimuleerd zelfstandig te werken, waarbij de leerkracht een coachende rol heeft.

Ontwikkelpunten:

Doel: Leerlingen maken zelf hun planners.

Reactie visitatieteam

Uit de gesprekken met de leerlingen op Dikkenberg maken we op dat de leerlingen de daltonuren waarderen en er goed zelfstandig mee om kunnen gaan. De leerlingen kunnen zich inschrijven voor een les al zij bv achterstanden hebben of als ze huiswerk willen gaan maken. De focus is dan op dat vak. Dit geldt voor alle vakken.

Inschrijven betekent:

1. je gaat verder werken met de opdrachten
2. je werkt de achterstand weg

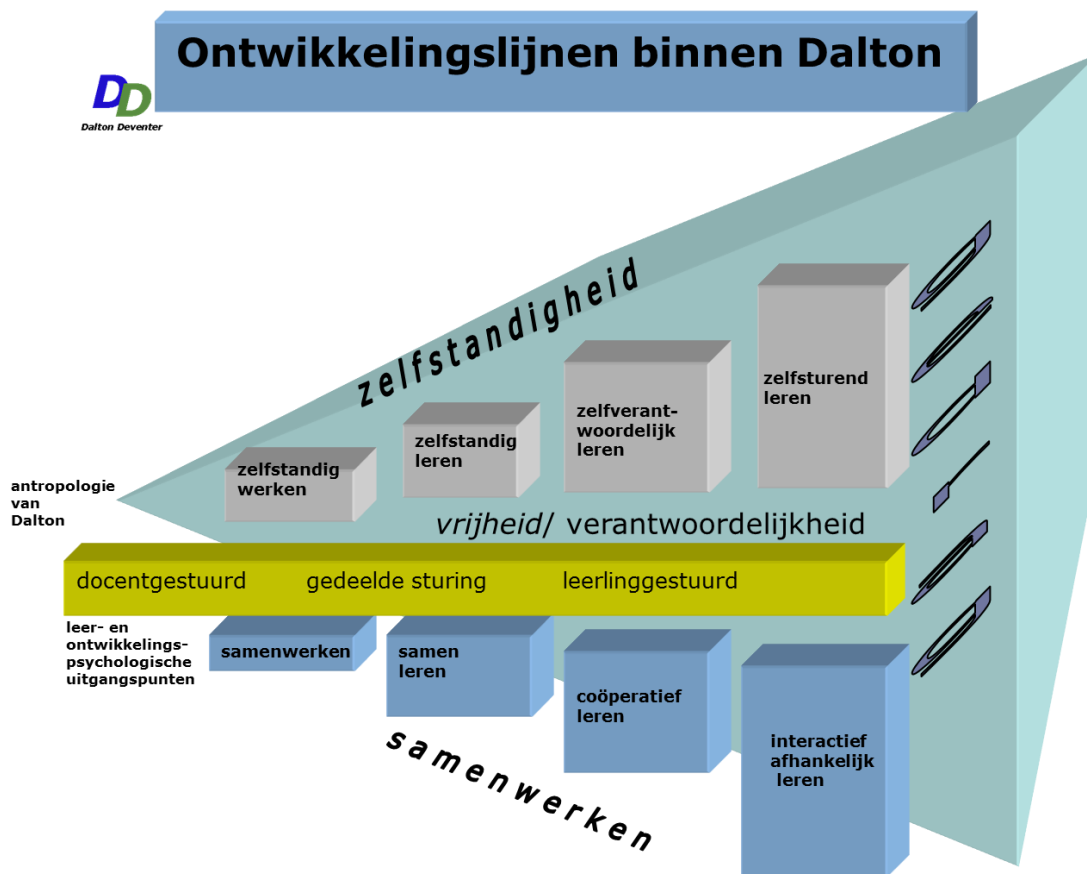
Tijdens de daltonuren is iedereen met een ander vak bezig en zitten alle jaarlagen door elkaar.

Bij de vakken wordt klassikaal uitleg gegeven. Op de vraag of de leerlingen persoonlijke doelen hebben krijgt de visitatiecommissie niet helder hoe het zit met de persoonlijke doelen in relatie met de klassikale les. Tijdens lessen wordt er gedifferentieerd; leerlingen doen opdrachten op hun eigen niveau en in hun eigen tempo. Differentiatie komt door heterogene samenstelling van de groepen, bb/kb/tl. In de onderbouw konden de leerlingen op verschillende niveaus werken, in de bovenbouw kan dat niet meer.

De leerlingen mogen zelf hun gemaakte werk nakijken en bespreken dit met de docent. Het zelf nakijken wordt als prettig ervaren door de leerlingen.

Binnen de bestaande en door de leerkracht bepaalde planning zou een keuzemogelijkheid gegeven kunnen worden. Een opdracht wel of niet maken, verdieping, verrijking, tempo etcetera.

Wat de leerlingen in de toekomst verder kan brengen in het ontwikkelen naar zelfstandigheid is onderstaand schema:

Ook voor de overige daltonkernwaarden kan het schema helpend zijn.

1.3 Samenwerking

school

- Ten eerste is het belangrijk dat samenwerken op een respectvolle wijze plaatsvindt.
- Tijdens de les werken leerlingen samen aan de opdrachten: ze mogen elkaar helpen met het maken van opdrachten of ze doen samen een opdracht voor bijvoorbeeld een project of practicum.
- Tijdens de SOVA en Rots en Water lessen, die in de Daltonuren worden gegeven, gaat het nadrukkelijk over samenwerken en samen zijn. Deze lessen worden in leerjaar 1 en 2 aangeboden.

Ontwikkelpunten:

- Tijdens de Daltonuren worden bovenbouw leerlingen ingezet bij het begeleiden van onderbouw leerlingen.
- Docenten creëren meer samenhang binnen de Daltonuren.
- Leerlingen worden betrokken bij kantine, organiseren van schoolavonden, enz.
- Leerlingenraad weer opstarten.

Reactie visitatieteam

De ouders zijn tevreden over de samenwerking tussen de mentor en school, er is veel contact en persoonlijke begeleiding. De leerling kan zijn wie hij/zij wil. De insteek naar de leerlingen toe is plezier en vertrouwen hebben in de school.

De leerlingen ervaren dat samenwerken vooral gestimuleerd en gedaan wordt tijdens de praktijklessen bij Harm Smeenge. Bij een practicum van biologie mag een leerling met een andere leerling samenwerken als de leerlingen dat zelf willen. Het visitatieteam kan uit de gesprekken met de leerlingen niet halen of er gerichte samenwerkingsopdrachten gegeven worden. De samenwerking tussen leerlingen kan versterkt worden door de leerlingen uit de bovenbouw leerlingen te laten begeleiden uit de onderbouw.

Uit het gesprek met de leerlingen komt naar voren dat de leerlingen graag zien dat de leerlingenraad er weer komt en status krijgt. Ga met de leerlingen het gesprek aan over hoe de leerlingenraad eruit moet zien en welke rol de leerlingenraad speelt binnen de school. Maak de rol van de leerlingen binnen de school nog belangrijker door te praten over waar de leerlingen ondersteunend kunnen zijn in de school, denk bijvoorbeeld aan organiseren van schoolavonden.

De vrijdagmiddagactiviteiten kunnen door de leerlingen samen gedaan worden, afhankelijk van de gekozen activiteit. Het visitatieteam vraagt zich af of de leerlingen moeten aangeven waarom zij kiezen voor een bepaalde activiteit.

Samenwerken bestaat voornamelijk uit samen huiswerk maken. Tenminste dat zeggen de leerlingen. Benoemen tijdens de les van soorten samenwerking kan maken dat leerlingen zich bewust worden van verschillende soorten van samenwerking. Help je elkaar met de leerstof oefenen (talen) of werk je samen aan een opdracht (praktijkvakken) of ben jij de expert die andere leerlingen helpt.

1.4 Reflectie

school

- Mentorgesprekken (doel)
- Herstelgesprekken (oplossingsgericht) zowel leerkracht als leerling
- Begeleidingskaart (directe feedback)
- Ambulant begeleider (zorg-leerling-leerkracht/mentor)

- Tijdens werk (nadenken over hoe anders/beter)
- Weektaken (einde van de les, stand van zaken, en hoe nu verder)
- *huiswerk *inschrijven werkuur Dalton....pak je verantwoordelijkheid

- Bedenk met wie je goed zou kunnen samenwerken
- "Buddy"

- Reflectie en methoden zijn wisselend

- Het is lastig om aan het eind van iedere les voor ieder individu te reflecteren.
- Reflectie gebeurt tijdens de les en doorlopend.

Ontwikkelpunten:

- Met behulp van Rubrics de sociaal- emotionele ontwikkeling van een leerling inzichtelijk maken. (Mentor en leerling / leerling zelf / leerlingen samen)
- Met behulp van Rubrics vaardigheden inzichtelijk maken (leerling zelf en vakdocent / leerlingen samen)

Reactie visitatieteam

De ouders geven aan dat terugkijken naar het eigen werk nog best wel lastig is. De school stimuleert en begeleidt de leerlingen hier goed bij, door vragenderwijs met de leerlingen in gesprek te gaan.

Alle leerlingen hebben een mentor waar zij regelmatig mee spreken over van alles. De ouders komen naar school voor gesprekken. Een van de leerlingen vertelt dat de mentor tijdens een gesprek vraagt naar hoe het gaat, wat er beter kan en wat je kunt doen als er iets niet goed gaat. De mentor schrijft dat dan op. Er worden geen plannen gemaakt waar later naar teruggekeken wordt. Bij een aantal vakken, biologie en nask wordt gereflecteerd op waar je staat in het leerproces of hoe de les is verlopen.

Reflectie op vakniveau, sociaal-emotionele ontwikkeling en welbevinden kan waardevol zijn om in te schatten waar een leerling zich bevindt in het leerproces. In een terugkerende cyclus waar alle leerlingen aan deelnemen kan gereflecteerd worden op bovenstaande onderdelen. Door te benoemen wat er goed en minder goed gaat ontwikkelen de leerlingen leerstrategieën die ze bij alle vakken kunnen gebruiken.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

school

- Tijdens de lessen wordt het gemaakte werk gecheckt. Daarnaast geven we verwerkingsopdrachten en proefwerken voor een cijfer.
- Alle leerlingen hebben een Handelingsplan (HP). Voor extra zorg hebben leerlingen een OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP).
- De Handelingsplannen worden tweemaal bijgesteld met behulp van collega's en zorgteam. Dit gebeurt tijdens de groepsbespreking.
- Het OOP wordt met ambulant begeleider, ouders, mentor en leerling opgesteld. Dit wordt tijdens het schooljaar geëvalueerd en bijgesteld.
- Tijdens de lessen kan er gebruik gemaakt worden van weekplanners/ maandplanners en jaarplanners.
- Het huiswerk wordt door de docent in SOM gezet. We werken veel in de klas, huiswerk bestaat in de onderbouw vooral uit het leren van proefwerken of het werk inhalen. In de bovenbouw wordt veel gebruik gemaakt van de maand- en jaarplanners.
- Verder kan er gekozen worden voor bijvoorbeeld:
 - Individuele dagtaak
 - Keuzelijst waarbij leerlingen het e.e.a. kunnen afvinken
 - Begeleidingskaart (door docenten in te vullen)
 - ..

Ontwikkelpunten:

- De leerling wordt gestimuleerd om zelf verantwoordelijk te zijn voor zijn/haar werk.
- Docenten stimuleren de leerling om zelf verantwoordelijk te zijn voor zijn/haar werk.

Reactie visitatieteam

Een aantal vakken kiest voor het maken van diagnostische toetsen/formatieve toetsen. Deze worden aan het eind van een hoofdstuk ingezet bij wisk bio eco nask. De leerlingen maken hier graag en veel gebruik van. Met de docent wordt besproken wat je nog kunt verbeteren. Het maken van formatieve assessments wordt gestimuleerd door de docent door een toets of samenvatting te maken. De insteek is wel dat eerst moeten alle opdrachten en tussentoetsen gemaakt zijn voordat je aan de summatieve toets mag beginnen. Op de vraag of het zinvol is om niet te zitten bij het daltonuur van je keuze, reageren de leerlingen dat dat niet uitmaakt "je gaat toch aan het werk met wat je moet doen in overleg

met de docent". De daltonuren van favoriete docenten zitten het snelst vol geven de leerlingen aan.

Wellicht kunnen leerlingen goed inschatten wat ze nog nodig hebben om de uiteindelijke toets te kunnen maken. Is het altijd nodig om alle opgaven te maken of is er een kortere route richting summatieve toets?

De ouders zijn heel blij met de Dikkenberg. De school is altijd al kindgericht geweest en nu met de daltonuren erbij is er nog meer ruimte voor de leerlingen om zichzelf te ontwikkelen. Ieder kind wordt gezien!

1.6 Borging als voorwaarde

school

- 2014 – 2016 is de eerste oriëntatie op gang gekomen.
- 2017 is een gezamenlijk besluit genomen om binnen het vmbo het Daltontraject in te gaan.
- In de het schooljaar 2017- 2018 zijn de eerste collega's opgeleid tot dalton certificeerde docent.
- Op het Dalton Beroepen College (DBC) wordt een Dalton beleidsplan opgesteld.
- Dalton identiteit: in de schoolgids wordt Dalton genoemd.
- In de lokalen en de school hangen de kernwaarden.
- In het scholingsplan is scholing voor Dalton opgenomen. 60% is opgeleid.
- Participatie ouders en leerlingen: op DB nog niet. TIPS zijn welkom.
- Het benutten van de ruimtes in de school is nog onvoldoende.
- De school enquêteert (nog) niet over bevindingen m.b.t invoering Dalton.
- Tijdens de personeel vergadering staat Dalton vast op agenda.
- Tijdens de studiedagen wordt de gang van zaken geëvalueerd en daar waar nodig, bijgesteld.
- Het schoolbestuur is nog niet echt in beeld. Op de achtergrond wordt door de bestuurder de processen wel gevolgd en gesteund. Op de voorgrond zien we hier nog weinig van terug. (Ruimte/ geld/ middelen)

Ontwikkelpunten:

- Dalton zichtbaar in de school (ook op niet Dalton momenten)
- Participatie leerlingen --> invloed van leerlingen in dagelijkse gang
- Ouderparticipatie (ouderraad is ok) - idee om meer Dalton uit te dragen

- Middelen, ter bevordering van Dalton
- Faciliteren in lessen/ middelen.
- In de vrijwillige ouderbijdrage ook een item 'Dalton' meenemen.

Reactie visitatieteam

Een daltonschool is continu in ontwikkeling. Het is nooit klaar en past zich aan aan de ontwikkelingen en de omgeving. Kwaliteitszorg is daarbij een zeer belangrijk element. De school moet zich continu afvragen: Doe ik de goede dingen en doe ik ze goed.

Daarnaast is evaluatie constant nog en staan de volgende twee vragen centraal:

- 1. Wat heeft de leerling nodig om de volgende stap te kunnen zetten?*
- 2. Wat heeft de leerkracht nodig om de leerling de volgende stap te laten zetten.*

Deskundigheidsbevordering is een continu proces. In dat verband blijven studiedagen en collegiale consultatie nuttig.

Het is aan te bevelen in MedewerkerTevredenheidsOnderzoek (MTO), Leerling Tevredenheidsonderzoek (LTO) en OuderTevredenheidsonderzoek (OTO) ook vragen op te nemen over daltonzaken en ontwikkelingen.

Ook hebben we gehoord dat met de medewerkers tijdens de jaargesprekken gesproken wordt over daltonzaken en hun scholings- en ondersteuningsbehoefte. Zorg ervoor dat het onderwerp dalton een vast agendapunt is tijdens de gesprekken met personeel en communiceer dat naar het personeel.

2 Ontwikkelvermogen

Parels van de school /kindcentrum (hier zijn we trots op)

- Zorg voor de individuele leerlingen (we zien en horen de leerling)
- Groepsbesprekingen: hierbij wordt (naast cijfers) vooral gekeken naar de ontwikkeling van het kind.
- Laagdrempelig voor leerling en ouders
- Betrokken zorgteam
- Invoer Dalton uur als keuze en extra stof/begeleiding
- Rots en Water/ TOPS/SOVA
- Vrijdagmiddagactiviteiten (in april wordt het e.e.a. getoond tijdens de 'Feestelijke Ouderavond')
- De loopbaanklas is een parel voor het Dalton Beroepen College.
- Werken in vrijheid met eigen keuzemogelijkheden voor de leerling v.w.b. zijn loopbaan en ontwikkeling naar het einddoel.
- Stages als basis van het leerproces en individuele ontwikkeling (ontdekken, ervaren en ontwikkelen van eigen competenties)

Ontwikkel – en onderzoeksvragen (hier willen we meer van weten)

- Hebben we voldoende ingrediënten om een (goede) Daltonschool te zijn/worden?
- Waar en op welk vlak zijn duidelijke verbeterpunten aanwezig?

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie (tussentijdse visitatie of niet)

- Bewustwording van hoe Dalton we eigenlijk al zijn, zowel voor leerlingen als docenten en OOP.
- Een beeld geschetst krijgen waaraan we kunnen werken.

Waar staat onze school bij de volgende visitatie? (lange termijnvisie)

- Een herkenbare Daltonschool.

Reactie visitatieteam

Algemeen:

- *Er zijn mooie sprongen gemaakt. De daltonontwikkeling voor de 3 locaties is een moedige stap. We zien veel succes en we hebben er vertrouwen in dat het goed komt.*
- *We zien grote verschillen tussen de locaties. Uitwisselen en samenwerken is een mooie uitdaging.*
- *Visiteren kan hybride. De voorbereiding kan digitaal. We missen het rondlopen, de sfeer in de school proeven. Je mist heel veel als je alleen stukken leest en de geledingen alleen via de meet spreekt. Visiteren kan niet zonder fysieke aanwezigheid in de school.*
- *De visitatie is goed gegaan. Groot gemis dat het samenzijn in het hotel en in de school niet door konden gaan.*

Wolfsbos locatie Dikkenberg

pluspunten:

- *veel aandacht voor de leerlingen en voor de verschillen tussen de leerlingen*

- *er zijn leuke activiteiten voor de leerlingen via de vrijdagmiddagactiviteiten*
- *er is contact, aandacht; dit is passend onderwijs, een ouder was helemaal lyrisch over de DB.*
- *maatjessysteem ob/bb in de praktijkvakken*

uitdagingen:

- *reflectie, verschillen in werkvormen, keuzes maken*
- *praat met leerlingen over keuzes maken; laat ze zich verantwoorden voor de keuzes die ze maken*
- *Uit het gesprek met het personeel maken we op, dat het personeel niet goed ziet wat de toegevoegde waarde van dalton voor het onderwijs op Dikkenberg is: 'We doen wat we deden. We missen de daltonkracht, de intentie om tot goed daltononderwijs te komen'. Het is heel mooi dat het personeel dit zelf ziet en benoemt. De noodzaak tot ontwikkeling wordt gezien. De volgende stap is: zoek met elkaar uit wat de daltonkracht voor Dikkenberg kan zijn. Ook uit het gesprek met de schoolleiding en de daltonontwikkelgroep maken we op, dat de daltonontwikkeling onder het personeel nog niet schoolbreed wordt gedragen. Het gesprek over daltonontwikkeling tussen ontwikkelgroep en schoolleiding is een noodzakelijke voorwaarde voor de daltonontwikkeling van Dikkenberg. Het hele team meenemen in de daltonontwikkeling: samenwerking op personeelsniveau is prioriteit nr. 1*

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

leerlingen(raad)

De leerlingen van de Dikkenberg zouden onderstaande punten niet veranderen:

- *vrijdagmiddagactiviteiten (mooie afsluiting van de week)*
- *manier van lesgeven*
- *Daltonuren (zelf een keuze kunnen maken)*

De leerlingen zouden het volgende willen veranderen:

- *inrichting van de school (al jaren hetzelfde)*

De leerlingen missen:

- *leerlingenraad: is er niet meer. Eerst was er wel een leerlingenraad maar die liet niet van zich horen. Een mooi moment om de leerlingenraad nieuw leven in te blazen onder begeleiding van een collega om de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van leerlingen vorm te geven.*

Wat zou je vertellen over de school aan de groep 8 leerlingen:

- *het is gezellig, goed helpende en aardige leraren. De vrijdagmiddagactiviteiten en daltonuren zijn prima.*
- *de werkdruk is niet heel hoog (liever minder en goed dan veel en niet goed zeggen)*

- de docenten)
- extra begeleiding is mogelijk, de docenten helpen goed, er is veel persoonlijke aandacht. Het is een kleine school; iedereen kent elkaar

ouders

De ouders zijn erg enthousiast en positief over de Dikkenberg. De ouders hebben zorgen over het voortbestaan, de toekomst van de Dikkenberg. Veel leerlingen hebben baat bij een locatie als de Dikkenberg. Uitspraken van ouders: 'Stel dat de Dikkenberg er niet was geweest: dan hadden we een thuiszitter gehad! Dikkenberg zorgt voor een veilige setting!' En: 'Je bent geen nummer op Dikkenberg. Je mag zijn zoals je bent! Boos, blij, geen zin, vandaag even geen zin. Dat maakt niet uit.' Over de daltonontwikkeling zeggen ze: 'Dikkenberg (heeft) altijd al daltonkenmerken gehad. Daardoor was de overgang niet groot (zoon zit er 5 jaar). Andere kind van haar was heel blij en ze merkt dat zij veel baat hadden met keuzes maken en daarbij begeleid worden. De oudste 2 van haar hebben nooit echt leren-leren.' 'Door de Daltonuren is er wel meer ruimte voor de kinderen om zichzelf te ontwikkelen. Het 1e jaar liep dat nog niet zo, maar daarna begeleid en dat pakt erg goed uit.' De ouders zijn heel blij met deze aanpak: 'Je wordt gezien. Het is niet je moet zus, je moet zo. De school kijkt naar wat ik kan ik voor je doen? Wat heb je nodig?'

medewerkers

De school is al langere tijd bezig met onderwijsontwikkeling. Door een keuze te maken voor een concept heb je handvatten en structuur om verder te ontwikkelen. De daltonkernwaarde vrijheid in gebondenheid past bij de wijze waarop gewerkt wordt en de manier waarop met leerlingen wordt omgegaan. Er valt nog veel te verbeteren en er wordt al veel gedaan. Zo zijn de daltonuren ingevoerd waarbij de leerlingen de mogelijkheid hebben om samen te werken of elkaar te helpen.

De vrijdagmiddagactiviteiten zijn ontstaan; de leerlingen mogen een activiteit kiezen die zij een aantal weken volgen. Geen lessen, maar ontspanning vlak voor het weekend. De leerlingen uit de bovenbouw begeleiden de leerlingen uit de onderbouw.

Het team geeft aan dat er overlegmomenten zijn over de verdere ontwikkeling van het daltononderwijs. Iedereen wordt bij het proces betrokken. Een studiedag wordt samen met de 2 andere scholen georganiseerd, Harm Smeenge en de Meander.

Om zelfsturend leren te bevorderen wordt de methode TOPs! gebruikt, deze methode past bij competentievergrotend werken en passend onderwijs.

Door een aantal duidelijke speerpunten neer te zetten, kunnen de medewerkers gericht met de onderwijsontwikkeling bezig zijn. Daarnaast is het belangrijk ontwikkeltijd te krijgen en deze effectief in te zetten.

Helemaal bij de kern komen doen we niet, we doen veel wat we al deden. We moeten ons meer verdiepen in wat daltononderwijs inhoudt en waar we onszelf moeten ontwikkelen.

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

In het gesprek is (een delegatie van) de schoolleiding en de daltonontwikkelgroep aanwezig. Alle deellocaties zijn vertegenwoordigd.

De schoolleiding is nieuwsgierig naar de feedback van het visitatieteam en is er trots op dat de school werkt aan daltonontwikkeling. In 2017/2018 voerde het MT het gesprek over onderwijsontwikkeling. Er was veel goeds, maar de samenhang ontbrak. De school had één visie, één goed idee nodig om van daaruit te werken. De conclusie was dat het werken aan zelfstandigheid en samenwerken al goed in de school stond -vandaar dalton. Tijdens een bijeenkomst in 2017 is alles wat de school doet op een rijtje gezet. Een reden om te zoeken naar samenhang was ook een PR-technische reden. De school staat in een krimpgebied. De reacties waren positief. Er werden studiedagen georganiseerd en Johan Keijzer is uitgenodigd. 90% van de collega's was positief over daltononderwijs. Er is een ontwikkelgroep gestart. Verantwoordelijkheid, zorg voor cultuur en samenleving en zorgzaam voor jezelf en anderen werden genoemd als hoofdpunten. De conclusie was: eigenlijk is de school dalton. Alle puzzelstukjes vielen bij elkaar. De collega's uit de ontwikkelgroep beamen dat.

De Dikkenberg had altijd al vrijdagmiddagactiviteiten. Daarbij worden de leerjaren en leergroepen doorbroken. Dalton maakt ook projectmatig werken mogelijk. Als vso-lom locatie is de Dikkenberg altijd heel erg bezig met het ontwikkelen van de leerlingen. Het hangt af van de leerling of het lukt. Elke leerling maakt zijn eigen stappen erin. Het is maatwerk en dat past bij dalton.

Er is steeds meer gezamenlijkheid en samenwerking in de daltonontwikkeling. De dalton certificering heeft als een eyeopener gewerkt. Het werd duidelijk hoeveel talent er al was. De praktijklessen zijn heel dalton. Er is heel veel geleerd van de collega's onderling. Volgend jaar gaan De Dikkenberg en Harm Smeenge nog meer samenwerken. Ook de verkenning met Johan Keijzer was gezamenlijk. De ontwikkelgroep heeft veel contact met elkaar, maar de locaties werken ook op zichzelf omdat de doelgroepen heel verschillend zijn.

bestuurder(s)

De directeur/bestuurder Dries Koster werkt sinds januari 2021 bij Wolfsbos. Hij was al van 2008-2017 directeur/bestuurder van Wolfsbos en is gevraagd om terug te komen. Dries gelooft in de daltonontwikkeling van deze school. Vier jaar geleden heeft hij bij zijn afscheid gezegd dat hij hoopte, dat dalton zijn intrede in een deel van de school of de hele school zou krijgen. Hij is blij met wat er is gebeurd. Ook de inspectie, die onlangs op bezoek was, is aangenaam verrast over dalton. De inspectie ziet bevologenheid en visie. Het Daltonberoepencollege is hier gevormd. Er zijn drie verschillende gebouwen, waarin de mensen naar elkaar toe groeien en met elkaar uitwisselen.

Er wordt aan meer samenwerking tussen De Dikkenberg en Harm Smeenge gewerkt, omdat het wat de doelgroep betreft belangrijk is dat de locaties veel meer samenwerken: samenwerking tussen theorie en praktijk. Dat komt vanuit de mensen zelf. Bijvoorbeeld het afstemmen van PTA's is belangrijk. Er komt meer overeenstemming in lesmethodes. De locaties fungeren nu soms nog als eilandjes in de naamgeving en in de gebouwen, maar ook in populatie en doelgroep. De school gaat starten met een haalbaarheidsonderzoek naar nieuwbouw of renovatie van Harm Smeenge en De Dikkenberg. De hoop en verwachting is dat over vier jaar er een nieuw gebouw voor 450-500 leerlingen staat.

Een van de spannende vragen is hoe je de de special-needsleerlingen een eigen plek geeft tussen de reguliere leerlingen. Het mooie van het huidige tijdstip is dat alles samenkomt: de inspectie, dalton, aanzet tot nieuwbouw; er is momentum.

De hoop is dat De Groene Driehoek op termijn ook meegaat met dalton. De Groene Driehoek heeft gekozen voor flexuren. Zowel de invoering van dalton als van flexuren gaat uit van een visie op leren. Wel is het zo dat de ontwikkeling eerder organisatorisch is gestart door invoering van de flexuren. En naar zijn idee is voor de uitvoering van de daltonuren eerst uitvoerig met elkaar gesproken over de kernwaarden en zijn daarover gedeelde beelden ontstaan. De onderliggende visie op flexuren raakt aan Dalton. De implementatie in beide sectoren loopt echter verschillend.

Dries werkt aan een nieuw schoolplan dat hij een ambitieplan noemt. Leerlingen en ouders geven aan dat dalton kan zorgen voor samenhang en dat is ook zijn verwachting.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	-
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	O
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	V
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

Zelfreflectie op de kernwaarden, ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
X	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Geen licentie verlenen, over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Licentie voor de komende periode* verlenging	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

*Licentie verlenging voor 4 jaar (VO) of 5 jaar (PO/DKC)

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	Verantwoordelijkheid/vrijheid: Het hele team, inclusief de leidinggevende, is verantwoordelijk voor goed daltononderwijs. Scholing is hiervoor noodzakelijk.
2	Samenwerking: betrek leerlingen en ouders meer bij de daltonontwikkeling die door de collega's wordt vormgegeven. Uitwisselen van ervaringen met andere locaties van het Wolfsbos, Harm Smeenge en de Meander. Stel met elkaar een daltonontwikkelplan op en pas deze aan op wat de locatie nodig heeft.
3	Reflectie: besteed nog meer aandacht aan reflectie. Bij een aantal lessen gebeurt dat al goed, hier kunnen de andere vakken van leren. Stel aan de leerlingen regelmatig de vraag waarom ze hebben gekozen voor wat zij bijvoorbeeld bij de vrijdagmiddagactiviteit doen of waarom ze kiezen voor een bepaald daltonuur. Dikkenberg noemt in de zelfevaluatie het ontwikkelen van rubrics voor de sociale en vakontwikkeling als ontwikkelpunt. Het visitatieteam onderschrijft dit plan van harte!
4	Doelmatigheid: de school wordt gezien als kindgericht, iedere leerling wordt gezien. De daltonuren zorgen ervoor dat de leerlingen ruimte krijgen om zich beter te kunnen ontwikkelen. Leerlingen ervaren zelfstandigheid en verantwoordelijkheid bij de praktijkvakken op Harm Smeenge. Breid dit uit naar de vaklessen.
5	Zelfstandigheid: Leerlingen vragen om meer structuur als het gaat om gesprekken met leerlingen. Leg vast op welke momenten gesprekken gevoerd worden met een mentor. Geef hierin ook aan wanneer driehoeksgesprekken plaatsvinden tussen mentor-ouder-leerling. De weg naar leerlinggestuurd onderwijs is ingewikkeld. Zorg voor een stappenplan en neem de leerlingen mee op de goede weg. We zien dat de mentoren goed kunnen coachen. Een volgende stap is de coachende houding van de vakdocenten, zodat de leerling de regie heeft op zijn/haar werk en de zelfstandigheid groeit.
6	Borging: Organiseer over 2 jaar intercollegiale feedback op de daltonontwikkeling binnen jullie netwerk in de noordoostkop!

Slotopmerking visitatieteam

Het visitatieteam ziet veel ingrediënten om tot mooi daltononderwijs te komen! Belangrijk is dat het hele team zich verantwoordelijk voelt om dit samen te ontwikkelen. Dit betekent dat scholing of verdieping nodig is voor iedereen. Ontwikkelen kost tijd. Faciliteer de ontwikkeling naar een daltonschool voldoende.

Ouders zijn positief over de school. De leerlingen krijgen veel aandacht en ondersteuning, De Dikkenberg is een veilige school, waar iedereen gezien wordt en zichzelf mag zijn. Koester dat. Neem de leerlingen en ouders mee in de daltonontwikkeling van de school.

We hebben begrepen dat de Dikkenberg ervoor heeft gekozen om het hele evaluatiedocument puntsgewijs op te stellen. Inhoudelijk is de beschrijving van het proces tot daltonschool op de Dikkenberg in orde. We adviseren om in het vervolg te komen tot een meer beschrijvende tekst in verband met de leesbaarheid.

Het pedagogisch klimaat is goed. Het ontbreekt de school echter aan ontwikkelkracht. De reden dat we over 2 jaar terug willen komen is het gebrek aan gezamenlijkheid tussen schoolleiding, ontwikkelgroep en personeel. Het gesprek over daltonontwikkeling, het verschil dat dalton gaat maken voor de school en de onvoorwaardelijke ondersteuning van de schoolleiding voor de daltonontwikkelgroep en de daltonontwikkeling zijn cruciale ingrediënten voor de belangrijke stap waar Dikkenberg voor staat. We hopen van harte dat de samenwerking met Harm Smeenge Dikkenberg gaat helpen om de ontwikkelkracht te laten groeien!

We hopen van harte dat de wens van bestuurder Dries Koster uitkomt en dat De Groene Driehoek op termijn meegaat met de daltonontwikkeling waar de locaties Harm Smeenge, Dikkenberg en Meander mee zijn gestart. Leerlingen en ouders geven aan dat dalton kan zorgen voor samenhang en dat is ook de verwachting van de bestuurder.

Slotopmerking school

De visitatie op 24 maart gingen wij vol vertrouwen tegemoet. Na een aantal jaar hard werken en investeren waren wij er klaar voor. Het was onzeker of het plaats kon vinden vanwege corona. In goed overleg en creatief denken, hebben we elkaar goed kunnen voorzien van informatie.

Een hybride vorm van visiteren door deels fysiek en deels online te doen is niet ideaal maar wel voldoende om een goed beeld te krijgen.

De feedback en aanbevelingen zijn concreet en kunnen we mee uit de voeten de komende 2 jaar.

Locatie Dikkenberg is altijd sterk geweest in het creëren van een pedagogisch klimaat, maar deze waarden kunnen beter tot uiting komen in de daltonpeilers. Inmiddels gestart met het ontwikkelen van rubrics, maar verder werken aan een leerling portfolio is een mooie uitdaging.

Ouderbetrokkenheid is en blijft belangrijk, daar zullen we ook zeker mee doorgaan en waar het kan uitbreiden.

Samen op zoek naar een mooi programma voor de VMA en invulling Daltonuren is iets waarmee de locatie Harm Smeenge en Dikkenberg de samenwerking verder kunnen uitbreiden.

Door organisatorische ontwikkelingen verwachten wij dat dat het DBC meer cohesie zal krijgen. Samen optrekken in het proces maar wel authentiek blijven.

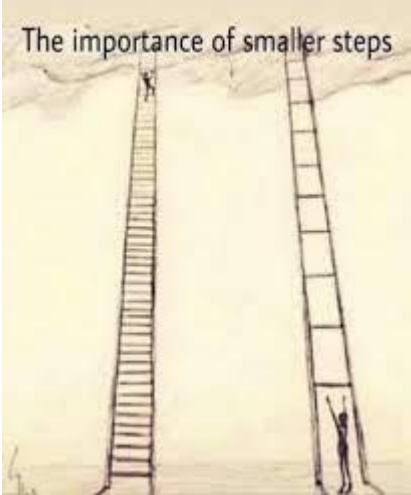
We zijn blij met de feedback, het verloop van de visitatie en trots op de uitkomst.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

(denk aan: actieplan, tijdpad, uitvoerenden, scholing, externe ondersteuning)

aanbeveling 1	Verantwoordelijkheid/vrijheid: Het hele team, inclusief de leidinggevende, is verantwoordelijk voor goed daltononderwijs. Scholing is hiervoor noodzakelijk.
actie	Volgen van studiedagen en certificering. Docenten gaan werken met een portfolio
uitvoerenden	Het hele team inclusief leidinggevende
tijdvak	Certificering in schooljaar 21-22. Daarnaast ieder jaar de studiedagen en studiemomenten die in het jaar plaatsvinden.
scholing/ externe ondersteuning	Certificering voor alle docenten Bijwonen van studiedagen en studiemomenten
toelichting	Een deel van het team is inmiddels gecertificeerd, het is van belang dat het overige deel dat ook gaat doen (spreek dezelfde taal!) Docenten houden hun eigen Daltonontwikkeling bij met behulp van een portfolio.
aanbeveling 2	Samenwerking: betrek leerlingen en ouders meer bij de daltonontwikkeling die door de collega's wordt vormgegeven. Uitwisselen van ervaringen met andere locaties van het Wolfsbos, Harm Smeenge en de Meander. Stel met elkaar een Dalton ontwikkelplan op en pas deze aan op wat de locatie nodig heeft.
actie	Stel met elkaar een Dalton ontwikkelplan op en pas deze aan op wat de locatie nodig heeft.
uitvoerenden	Leerlingen, ouders, docenten en leidinggevenden
tijdvak	Dalton ontwikkelplan voor schooljaar 21-22. Stel het daarna jaarlijks bij.
scholing/ externe ondersteuning	Creëer binnen Wolfsbos mogelijkheden om tussen de verschillende locaties overleg te hebben.
toelichting	Leerlingen betrekken in bezigheden binnen de school, denk daarbij aan een schoolkantine, maatjes systeem (goed in te zetten in de Daltonuren), voorbereiden van schoolavonden. Ouders uitnodigen voor presentatie over het werk wat ze doen. Vaksectie overleg overkoepelend aan locatie.

	De Dikkenberg heeft een zeer betrokken ouderraad. Waar kan deze ouderraad verder ingezet worden binnen DBC?
aanbeveling 3)	Reflectie: besteed nog meer aandacht aan reflectie. Bij een aantal lessen gebeurt dat al goed, hier kunnen de andere vakken van leren. Stel aan de leerlingen regelmatig de vraag waarom ze hebben gekozen voor wat zij bijvoorbeeld bij de vrijdagmiddagactiviteit doen of waarom ze kiezen voor een bepaald Dalton uur. Dikkenberg noemt in de zelfevaluatie het ontwikkelen van rubrics voor de sociale en vakontwikkeling als ontwikkelpunt. Het visitatieteam onderschrijft dit plan van harte!
actie	Leerlingen gaan werken met een portfolio. Mentoren begeleiden de keuze voor de Daltonuren en houden daarbij nauw contact met vakdocenten. Pilot Daltonuren: Het Narratief
uitvoerenden	Docenten en leerlingen
tijdvak	Schooljaar 21-22 starten met een portfolio voor de leerlingen
scholing/ externe ondersteuning	Certificering van docenten Studiedag over het Narratief Studiemomenten waarbij het een en ander geëvalueerd en bijgesteld kan worden.
toelichting	De leerlingen gaan werken met een portfolio: Hierin zullen Rubrics komen en de leerlingen zullen het portfolio gaan vullen met reflectie op hun werk. Belangrijk dat daarin ook terug te vinden is wat leerlingen hebben gedaan in de daltonuren. Tijdens de daltonuren gaat het DBC een pilot draaien met het narratief.
aanbeveling 4	Doelmatigheid: de school wordt gezien als kindgericht, iedere leerling wordt gezien. De daltonuren zorgen ervoor dat de leerlingen ruimte krijgen om zich beter te kunnen ontwikkelen. Leerlingen ervaren zelfstandigheid en verantwoordelijkheid bij de praktijkvakken op Harm Smeenge. Breid dit uit naar de vaklessen.
actie	Lesuren en Daltonuren worden gegeven volgens de Daltonprincipes
uitvoerenden	Docenten
tijdvak	Komende jaren
scholing/ externe ondersteuning	Collegiale visitatie (zie ook aanbeveling 1)
toelichting	Verlies het kindgericht zijn niet uit het oog, dat is op de Dikkenberg altijd een parel geweest. Investeer in samenwerking binnen het team DBC.

aanbeveling 5	<p>Zelfstandigheid: Leerlingen vragen om meer structuur als het gaat om gesprekken met leerlingen. Leg vast op welke momenten gesprekken gevoerd worden met een mentor. Geef hierin ook aan wanneer driehoeksgesprekken plaatsvinden tussen mentor-ouder-leerling. De weg naar leerlinggestuurd onderwijs is ingewikkeld. Zorg voor een stappenplan en neem de leerlingen mee op de goede weg. We zien dat de mentoren goed kunnen coachen. Een volgende stap is de coachende houding van de vakdocenten, zodat de leerling de regie heeft op zijn/haar werk en de zelfstandigheid groeit.</p>
actie	<p>Mentoren zorgen dat de goede gesprekken, die wel degelijk gevoerd worden, meer structuur krijgen en voor derden beter inzichtelijk zijn.</p> <p>Vakdocenten koppelen het een en ander terug aan mentor en leerling /ouder (naar behoefte).</p>
uitvoerenden	Mentoren, docenten
tijdvak	Komende schooljaren
scholing/ externe ondersteuning	Mentoruren Groepsbesprekingen
toelichting	<p>De populatie leerlingen heeft er altijd voor gezorgd dat de Dikkenberg erg kindgericht is geweest. Door ASS/ADHD/ODD/problematieken van leerlingen lijkt zelfstandigheid misschien moeilijker aan te leren, maar blijf kijken en laat ze de kleine stapjes maken.</p>
Aanbeveling 6	<p>Borging: Organiseer over 2 jaar intercollegiale feedback op de daltonontwikkeling binnen jullie netwerk in de noordoostkop!</p>
actie	Dalton ontwikkelplan, studiedagen, collegiale visitatie, overlegmomenten, portfolio's
uitvoerenden	Docenten, leerlingen, ouders en leidinggevenden

tijdvak	Komende twee jaar
scholing/ externe ondersteuning	Docenten gaan kijken op andere locaties en scholen binnen de regio.
toelichting	Borg de overlegmomenten. Daltonontwikkeling heeft meer nodig dan een punt op de agenda van de PV.

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
	Teamleider	Akkoord	11-10-2021
	Daltoncoördinator	Akkoord	11-10-2021
	Visitatievoorzitter	Akkoord	14-09-2021

Voor de verdere procedure: zie notitie 'Daltonschool worden en blijven' op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'